

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Tämä on rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Nikupaavo, Ulla (2019). Jokainen on oman työnsä laatupäällikkö. Radiografia 4, 3.

Radiografia 4/2019

Päätoimittajalta

Ulla Nikupaavo

Jokainen on oman työnsä laatupäällikkö

Sosiaali- ja terveydenhuollon laatu on laaja käsite. Laatuajattelu ja laatutyö vilkastuivat erityisesti 90-luvulla, kun käyttöön saatiin laadun mittaamiseen sopivia menetelmiä, kuten ISO-standardit ja hyvän hoidon malleja, kuten Käypä hoito -suositukset. Potilaskeskeisyys ja hoitoprosessien kehittäminen nousivat laadun keskiöön.

Nykyään laadun keskeisiä elementtejä ovat asiakaskeskeisyys, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, oikeudenmukaisuus, valinnanvapaus, potilasturvallisuus ja ammatillinen osaaminen. Nämä elementit kytkeytyvät lukuisiin säädöksiin, määräyksiin, suosituksiin, ohjelmiin, ohjeisiin ja hyviin käytäntöihin. Jo perustuslain mukaan jokaisella on oikeus riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Laadun käsite on siis entisestään laajentunut ja viittaa yleensä terveydenhuollon prosessien kehittämiseen potilaan ääntä kuunnellen.

Radiologiassa ja radiografiassa laatutyötä ohjaa vahvasti myös säteilyn käyttöön liittyvä turvallisuus. Potilaiden ja henkilökunnan säteilyturvallisuuden perustana ovat säteilylaki ja siihen liittyvät asetukset sekä STUK:n viranomaismääräykset. Säädökset tarjoavat tärkeitä laadun työkaluja muun muassa oikeutukseen, optimointiin, toiminnan arviointiin ja tekniseen laadunvarmistukseen liittyen.

Koska laatua ohjaavat tekijät ulottuvat ammatissamme kaikkeen mitä teemme, on meidän oltava oman työmme laatupäälliköitä. Silloin potilas, ja myös me itse, saamme työmme tuloksena lisää hyvinvointia ja hyvää mieltä elämäämme.

Libanonissa syntynyttä ja Yhdysvalloissa professorina toiminutta Avedis Donabediania (1919-2000) on kutsuttu terveydenhuollon järjestelmien laadun parantamisen isäksi - ja runoilijaksi. Hän kehitti 60-luvulla laadunvarmistuksen klassikkomallin, jossa hoidon tulokset syntyvät struktuurin (fyysiset ja organisatoriset resurssit) ja prosessin (hoidon osa-alueet) tuloksena ja vuorovaikutuksena. Hän totesi, että *“Ultimately, the secret of quality is love, if you have love, you can work backward to monitor and improve the system”*.